

Nahatsöliaakia

Annika Volke

Eesti Tsöliaakia Seltsi infopäev
2. aprillil 2016

mis haigus see on?

nahatsöliaakia on harvaesinev, tugevalt sügelev villiline autoimmuunne haigus, mis jääb püsima kogu eluks

naha- ja peensoole tsöliaakia seosed

- nahatsöliaakia (e herpetiformne dermatiit) on üks tsöliaakia avaldumisvorme
- nahatsöliaakiat esineb 10-25% soolekahjustusega tsöliaakia patsientidest
- 75% nahatsöliaakia patsientidest esineb histoloogiliselt klassikaline gluteenist põhjustatud soolekahjustus
- soolehaiguse sümptomid on enamasti väheväljendunud

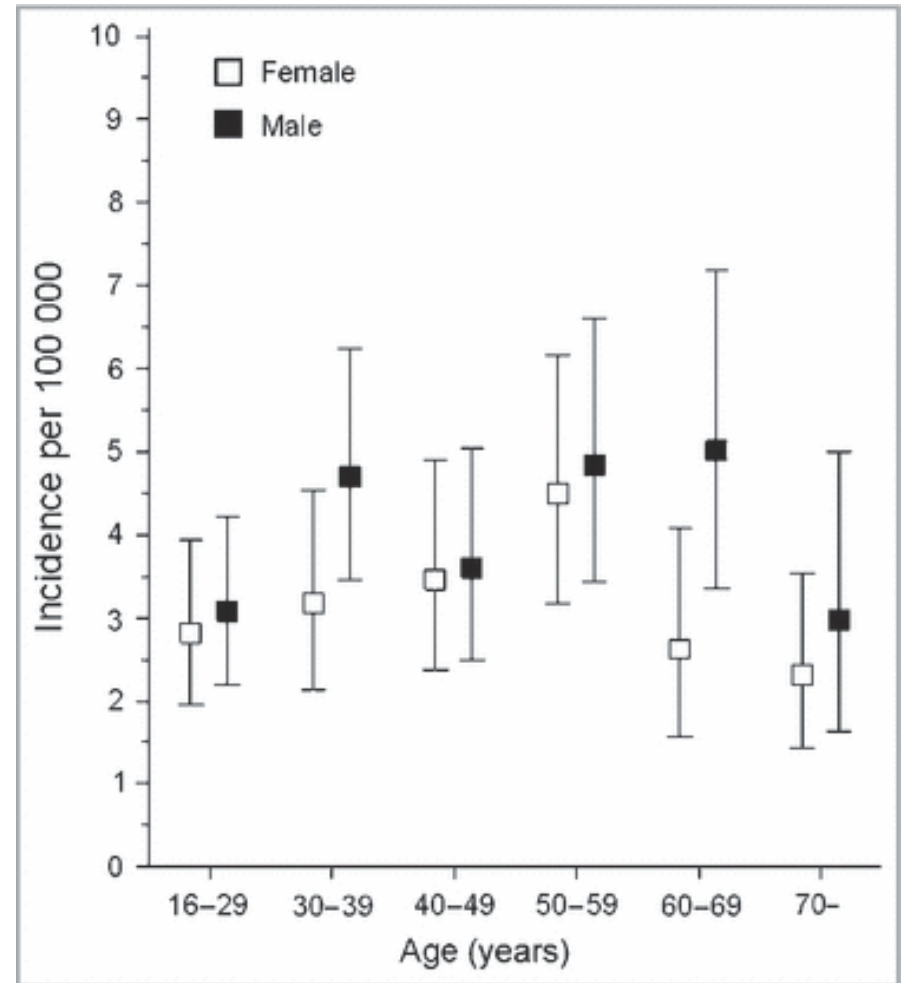
epidemiologia

- $M > N$
- haigestumuse vanusjaotus →

Soomes

- levimus: 66-75 juhtu 100 000 elaniku kohta
- haigestumus: 3-5 juhtu aastas /100 000
- haigestumus väheneb!

Salmi jt. Br J Dermatol 2011
Collin ja Reunala. Am J Clin Dermatol 2003

epidemioloogia Eestis ??

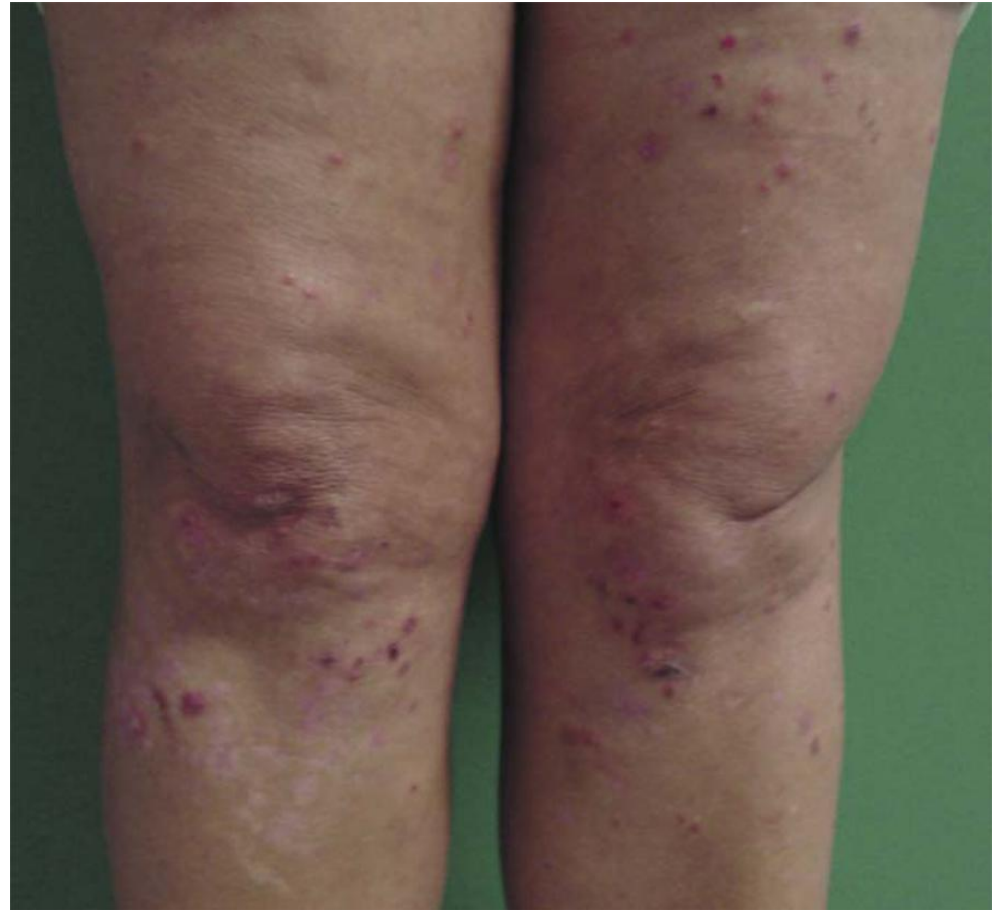
Eesti
haigekassa
arvete
põhjal:

aasta	esmadiagnoosidega isikuid
2006	34
2007	29
2008	43
2009	53
2010	30
2011	35
2012	36
2013	42
2014	43
2015	44
Aastate keskmine	39
100 000 el. kohta	3

kliiniline pilt 1

2.04.2016

AVolke

Mendes jt. An Bras Dermatol 2013

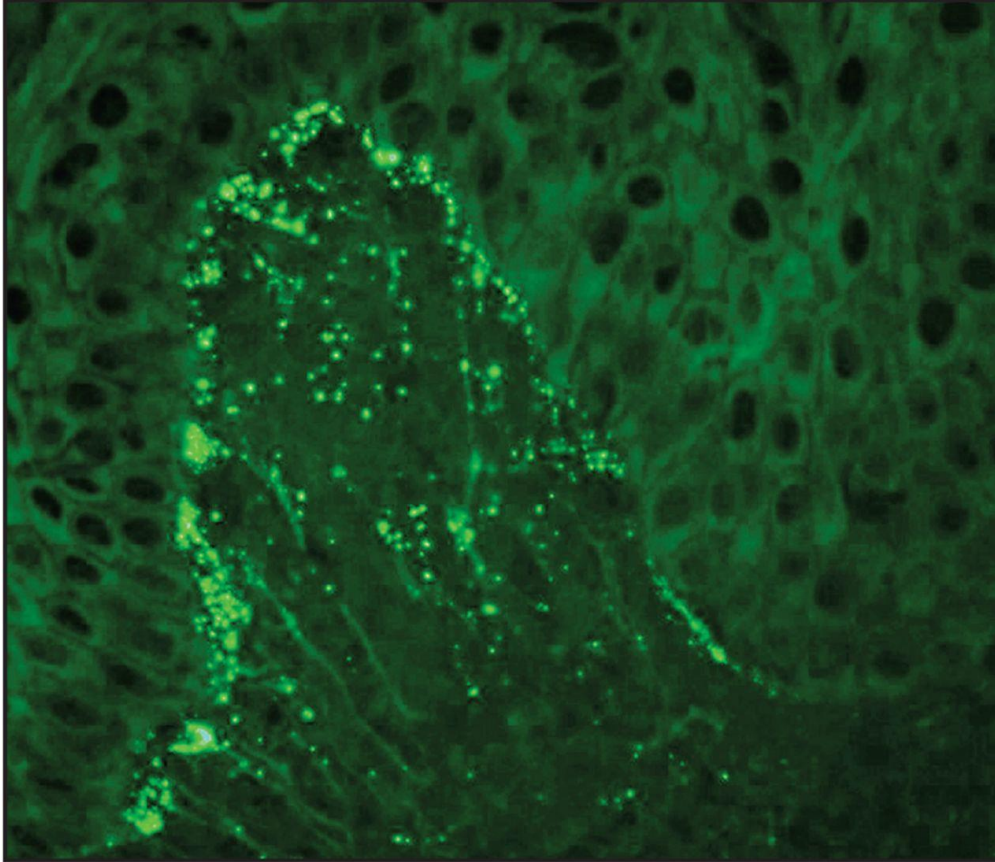
kliiniline pilt 2

www.dermnet.com

otsene immuunfluorestsentsuuring

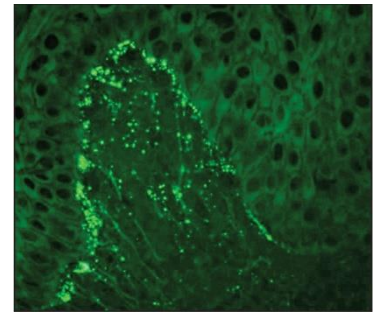

Bresler ja Granter. Am J Clin Pathol 2015

diagnoosimine

- iseloomulik kliiniline pilt
- otsene immuunfluorestsentsuuring
- leid on patognoomiline!
- iseloomulik histoloogiline leid
- sooletsöliaakia esinemine patsiendil või mõnel pereliikmel

millega võib segi ajada?

- sügelised
- putukahammustused
- atoopiline nahapõletik
- müntnahapõletik
- ravimlööbed
- villpempfigoid
- lineaarne IgA haigus

ravi

- **gluteenivaba dieet**
  - eluaegne!
  - ~~nisu, rukis, oder~~
  - nahk paraneb aeglasemalt kui soolesümptomid
  - väheneb lümfoomi risk
  - pikeneb eluiga
- **dapsoon** tabletid
  - toime nahale paari päevaga
  - ei mõjuta soolehaigust
  - ~50% peavad püsivalt tarvitama
- põletikuvastased steroidid

"At that price, why do they call it Gluten FREE?"